

Udenrigsministeriet

Juridisk Tjeneste, EU-retskontoret
Asiatisk Plads 2 – 1448 København K
Tlf.: 33 92 03 24 Fax: 33 92 03 03

JTEU j.nr. 2015 - 30240
9. december 2016

Liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse

Til orientering fremsendes nedenstående liste over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger i retssager, som har den danske regerings interesse. For så vidt angår sager, hvor der er nedsat procesdelegation, indeholder listen oplysninger om tidspunktet for mundtlig forhandling, fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse (GA) og afsigelse af dom. I sager, der i øvrigt følges af den danske regering, oplyses der om tidspunkt for generaladvokatens forslag til afgørelse og afsigelse af dom. Generaladvokatens udtalelser og EU-Domstolens domme offentliggøres på EU-Domstolens hjemmeside (<http://curia.europa.eu/>) på selve datoen for fremsættelse eller afsigelse.

Der tages forbehold for, at listen er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens retslistes, og at EU-Domstolen med kort varsel kan foretage ændringer i egne retslistes.

Liste over sager, hvor der nedsat procesdelegation:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Deltager i PD	Processkridt	Dato
C-238/15	Bragança Linares Verruga m.fl. Er den betingelse, som pålægges studerende, der ikke har bopæl i Storhertugdømmet Luxembourg ved artikel 2a i loi du 22 juin 2000 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures (lov af 22.6.2000 om økonomisk støtte fra staten til videregående uddannelse), som blev indføjet ved lov af 19. juli 2013, nemlig at være barn af en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som har haft lønnet beskæftigelse eller har udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i Luxembourg i en uafbrudt periode på mindst fem år på det tidspunkt, hvor den studerende ansøger om økonomisk støtte til videregående studier, idet der ikke tages hensyn til andre tilknytningskriterier, begrundet i de uddannelses- og budgetpolitiske hensyn, som den luxembourgske stat har anført, og er den henholdsvis adækvat og forholdsmæssig i betragtning af det tilsigtede formål, nemlig at søge at øge antallet af bosiddende personer, der afslutter en videregående uddannelse, samtidig med at søge at sikre, at de pågældende, efter at have benyttet sig af muligheden i den omhandlede støtteordning for at få finansieret deres studier, som i givet fald er gennemført i udlandet, vender tilbage til Luxembourg for at stille den viden, de på denne måde har erhvervet, til rådighed for udviklingen af denne medlemsstats økonomi?	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Uddannelses- og forskningsministeriet Styrelsen for Videregående Uddannelser	Dom	14.12.16

T-115/15	<p>Deza mod ECHA</p> <p>Afgørelse truffet af den administrerende direktør for Det Europæiske Kemikalieagentur den 12. december 2014 med referencen ED/108/2014, som ajourfører og supplerer den nuværende bestemmelse vedrørende stoffet DEHP på listen over stoffer, der eventuelt skal optages i bilag XIV til forordning (EF) nr. 1907/2006 (1), annulleres.</p> <p>Sagsøgte tilpligtes at betale sagens omkostninger.</p>	<p>Udenrigsministeriet Justitsministeriet Miljø- og Fødevarerministeriet Miljøstyrelsen</p>	<p>Mundtlig forhandling</p>	<p>15.12.16</p>
C-327/15	<p>TDC</p> <p>1. Er direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (herefter "forsyningspligtdirektivet"), herunder artikel 32, til hinder for, at en medlemsstat fastsætter regler om, at en virksomhed ikke har krav på særskilt dækning fra medlemsstaten af nettoomkostningene ved varetagelse af en supplerende obligatorisk tjeneste, der ikke er omfattet af direktivets kapitel II, i det omfang virksomhedens overskud på andre tjenester, der er omfattet af virksomhedens forsyningspligt efter direktivets kapitel II, overstiger underskuddet forbundet med varetagelsen af den supplerende obligatoriske tjeneste? 2. Er forsyningspligtdirektivet til hinder for, at en medlemsstat fastsætter regler om, at virksomheder kun har krav på dækning fra medlemsstaten af nettoomkostningerne ved varetagelse af supplerende obligatoriske tjenester, der ikke er omfattet af direktivets kapitel II, hvis nettoomkostningerne udgør en urimelig byrde for virksomhederne? 3. Såfremt spørgsmål 2 besvares benægtende, kan medlemsstaten da bestemme, at der ikke foreligger en urimelig byrde ved varetagelse af en supplerende obligatorisk tjeneste, der ikke er omfattet af direktivets kapitel II, hvis virksomheden samlet set har opnået overskud ved varetagelsen af alle de tjenester, hvor virksomheden er pålagt forsyningspligt, herunder ved levering af de tjenester som virksomheden også ville have leveret uden pålægget om forsyningspligt? 4. Er forsyningspligtdirektivet til hinder for, at en medlemsstat fastsætter regler om, at en udpeget virksomheds nettoomkostninger ved varetagelsen af forsyningspligt i henhold til direktivets kapitel II beregnes som forskellen mellem samtlige indtægter og samtlige omkostninger, der er forbundet med levering af den pågældende ydelse, herunder de indtægter og omkostninger virksomheden også ville have haft uden at være pålagt forsyningspligt? 5. Hvis de nationale regler, der er tale om, jf. spørgsmål 1-4, anvendes på en supplerende obligatorisk tjeneste, der pålægges udført ikke alene i Danmark, men både i Danmark og i Grønland, der i henhold til TEUF's bilag II er et oversøisk land eller territorium, gælder svarene på spørgsmål 1-4 da også for den del af pålægget, der angår Grønland, når pålægget meddeles af danske myndigheder til en virksomhed, der er</p>	<p>Udenrigsministeriet Justitsministeriet Kammeradvokaten Energi-, Forsynings-, og Klimaministeriet Energistyrelsen</p>	<p>Dom</p>	<p>21.12.16</p>

	<p>etableret i Danmark, og virksomheden ikke i øvrigt har aktiviteter i Grønland? 6. Hvilken betydning har artikel 107, stk. 1, og 108, stk. 3, TEUF, samt Kommissionens afgørelse af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, TEUF, på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har læst overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse" for besvarelsen af spørgsmål 1-5? 7. Hvilken betydning har princippet om mindst mulig konkurrenceforvriddning i blandt andet forsyningspligtdirektivets artikel 1, stk. 2, artikel 3, stk. 2, og præambelens betragtning 4, 18, 23 og 26 samt ibilag IV, del B, for besvarelsen af spørgsmål 1-5? 8. Såfremt bestemmelser i forsyningspligtdirektivet er til hinder for nationale ordninger som nævnt i spørgsmål 1, 2 og 4, har disse bestemmelser eller hindringer da direkte virkning? 9. Hvilke nærmere omstændigheder skal indgå i vurderingen af, om en national ansøgningsfrist som den i punkt 3.17 beskrevne, såvel som dens anvendelse, er i overensstemmelse med loyalitets-, ækvivalens- og effektivitetsprincipperne i EU-retten?</p>			
C-593/14	<p>Masco Denmark et Damixa</p> <p>Er EF-Traktatens artikel 43, jf. artikel 48 (nu EUF-Traktatens artikel 49, jf. artikel 54), til hinder for, at en medlemsstat ikke indrømmer et hjemmehørende selskab skattefritagelse for renteindtægter i tilfælde af, at et koncernforbundet selskab, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, ikke har skattemæssigt fradrag for de korresponderende renteudgifter som følge af regler (som de i sagen foreliggende) i den pågældende medlemsstat om rentefradragsbegrænsning i tilfælde af tynd kapitalisering, når medlemsstaten indrømmer et hjemmehørende selskab skattefritagelse for renteindtægter i tilfælde af, at et koncernforbundet selskab, der er hjemmehørende i den samme medlemsstat, ikke har skattemæssigt fradrag for de korresponderende renteudgifter som følge af nationale regler (som de i sagen foreliggende) om rentefradragsbegrænsning i tilfælde af tynd kapitalisering?"</p>	<p>Udenrigsministeriet Justitsministeriet Kammeradvokaten Erhvervsstyrelsen</p>	Dom	21.12.16
Forenede sager C-203/15 og C-698/15	<p>Tele2 Sverige m.fl.</p> <p>1. Er en generel forpligtelse til at lagre trafikdata, som omfatter alle personer, alle elektroniske kommunikationsmidler og alle trafikdata uden forskel, begrænsninger eller undtagelser med henblik på at bekæmpe strafbare lovovertrædelser (som beskrevet [nedenfor under punkt 1-6]) forenelig med artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58/EF, henset til chartrets artikel 7, 8 og 52, stk. 1?</p> <p>2. Hvis spørgsmål 1 besvares benægtende, kan lagringen alligevel være tilladt, hvis a) de nationale myndigheders adgang til de lagrede data fastsættes som [beskrevet nedenfor under punkt 7-24], og b) sikkerhedskravene er reguleret som [beskrevet</p>	<p>Udenrigsministeriet Justitsministeriet Erhvervsministeriet Energi-, Forsynings-, og Klima- ministeriet Erhvervsstyrelsen Miljøstyrelsen Energistyrelsen</p>	Dom	21.12.16

	<p>nedenfor under punkt 26-31], og c) alle relevante data lagres i seks måneder, regnet fra den dag, kommunikationen blev afsluttet, og herefter slettes som [beskrevet nedenfor under punkt 25]»«</p> <p>Davis e.a.</p> <p>1. Fastsætter Domstolens dom i de forenede sager C-293/12 og C-594/12, Digital Rights Ireland og Seitlinger (ECLI:EU:C:2014:238) (herefter »dommen i sagen Digital Rights Ireland«) (herunder navnlig dommens præmis 60-62), ufravigelige EU-retlige krav, der finder anvendelse på en medlemsstats nationale ordning for adgang til data, der er lagret i overensstemmelse med national lovgivning, med henblik på at overholde artikel 7 og 8 i chartret [om grundlæggende rettigheder] (herefter »chartret«)? 2. Udvider Domstolens dom i sagen Digital Rights Ireland anvendelsesområdet for chartrets artikel 7 og/eller 8 ud over anvendelsesområdet for artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention (herefter »EMRK«), således som dette er fastslået i praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (herefter »ECHR«)?</p>			
--	---	--	--	--

Liste over sager, der i øvrigt følges af den danske regering:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Interessant	Processkridt	Dato
Forenede sager C-401/15, C-402/15 og C-403/15	<p>Depesme et Kerrou</p> <p>1. Med henblik på korrekt opfyldelse af kravet om, at der ikke udøves forskelsbehandling henset til bestemmelserne i artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen, sammenholdt med artikel 45, stk. 2, TEUF, i forbindelse med vurderingen af den reelle grad af tilknytning, som en studerende, der ansøger om økonomiske støtte til videregående studier, har til samfundet og arbejdsmarkedet i Luxembourg, som er den medlemsstat, hvor en grænsearbejder har haft lønnet beskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed under de betingelser, der er fastsat i artikel 2a i loi du 22 juin 2000 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures (lov af 22.6.2000 om økonomisk støtte fra staten til videregående studier), der blev tilføjet ved lov af 19. juli 2013 som en direkte konsekvens af EU-Domstolens dom af 20. juni 2013 (sag C-20/12), skal betingelsen om, at denne studerende er »barn« af denne grænsearbejder, da forstås således, at den studerende skal være »direkte efterkommer af første grad, hvis slægtskab med den pågældende er retligt fastslået«, idet der lægges vægt på det fastslåede slægtskabsforhold mellem den studerende og</p>	Udenrigsministeriet Uddannelses- og Forskningsministeriet	Dom	15.12.16

	grønsearbejderen, som antages at ligge til grund for den nævnte tilknytning, eller skal der da lægges vægt på den omstændighed, at grønsearbejderen »fortsat forsørger den studerende«, selv om der ikke nødvendigvis foreligger et retligt slægtskabsforhold mellem grønsearbejderen og den studerende, og at der bl.a. foreligger et tilstrækkeligt samlivsforhold mellem grønsearbejderen og en af den studerendes forældre, hvis slægtskab til den studerende er retligt fastslået? 2. I sidstnævnte tilfælde: Skal grønsearbejderens i teorien frivillige bidrag, såfremt dette bidrag ikke står alene, men supplerer bidraget fra den eller de forældre, der har et retligt slægtskabsforhold til den studerende og derfor i princippet har forsørgerpligt over for denne, opfylde visse kriterier om dets beskaffenhed?			
T-808/14	Gervais Danone mod KHIM — San Miguel (B'lue) Påstande: Den anfægtede afgørelse annulleres. Harmoniseringskontoret tilpligtes at betale omkostningerne forbundet med sagens behandling for Retten og San Miguel, Fábricas de Cerveza y Malta, SA tilpligtes at betale omkostningerne forbundet med sagens behandling for Harmoniseringskontoret.	Erhvervsministeriet	Dom	15.12.16
T-177/13	TestBioTech m.fl. mod Kommissionen Påstande: Sagen antages til realitetsbehandling. Kommissionens afgørelse af 8. januar 2013 om afslag på sagsøgernes anmodninger om en intern gennemgang af Kommissionens afgørelse nr. 2012/347/EU af 28. juni 2012 om tilladelse i henhold til forordning nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer til Monsanto Europe SA til markedsføring af selskabets genetisk modificerede MON 87701 × MON 89788-sojabønne annulleres. Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger. Der træffes sådanne foranstaltninger, der måtte findes fornødne.	Miljø- og Fødevareministeriet Miljøstyrelsen	Dom	15.12.16
C-672/15	Noria Distribution Det første spørgsmål: Er direktiv 2002/46/EF og de fællesskabsretlige principper vedrørende varenes frie bevægelighed og gensidig anerkendelse til hinder for indførelse af en procedure vedrørende gensidig anerkendelse af kosttilskud baseret på vitaminer og mineraler fra en anden medlemsstat, idet den udelukker, at der iværksættes en forenklet procedure for produkter, som lovligt er markedsført i en anden medlemsstat, og som er baseret på næringsstoffer, hvis værdier overskrider de grænseværdier, der er fastsat ved bekendtgørelse af 9. maj 2006? Det andet spørgsmål: Tillader direktiv 2002/46/EF, navnlig direktivets artikel 5, tillige med de principper, der følger af EU-Domstolens retspraksis vedrørende bestemmelserne om varenes frie bevægelighed, at der fastsættes maksimale daglige doser af vitaminer og mineraler, der er proportionale med den anbefalede daglige tilførsel, idet der lægges en værdi	Miljø- og Fødevareministeriet Erhvervsstyrelsen	GA	15.12.16

	<p>til grund svarende til tre gange den anbefalede daglige tilførsel af de næringsstoffer, der indebærer de mindste risici, en værdi svarende til den anbefalede daglige tilførsel af de næringsstoffer, der indebærer en risiko for overskridelse af den sikre maksimumgrænse, samt en lavere værdi end den anbefalede daglige tilførsel, eller sågar nul, for de næringsmidler, der indebærer de største risici? Det tredje spørgsmål: Tillader direktiv 2002/46/EF, tillige med de principper, der følger af EUDomstolens retspraksis vedrørende bestemmelserne om varenes frie bevægelighed, at der fastsættes doser alene under hensyn til indenlandske videnskabelige anbefalinger, uanset at konklusionen i nyere, internationale videnskabelige anbefalinger under tilsvarende betingelser er højere doser? Det er utvivlsomt, at denne usikkerhed ikke gælder samtlige de produkter, der er nævnt i anklageskriftet, men en opdeling af sagen vil medføre inkohærens, og under alle omstændigheder er vurderingen og gennemførelsen af en eventuel sanktion kun mulig, såfremt samtlige retlige og materielle grundlag vedrørende overtrædelsen er til stede. Den præjudicielle forelæggelse indebærer umiddelbart, at det ligeledes er nødvendigt at udsætte sagen for så vidt angår samtlige øvrige påstande vedrørende sagens realitet samt for så vidt angår de påstande, som sagens civile parter har nedlagt.</p>			
C-652/15	<p>Tekdemir</p> <p>1) Er målsætningen om en effektiv styring af migrationsstrømme et tvingende alment hensyn, som er egnet til at nægte en på Forbundsrepublikkens område født tyrkisk statsborger dispensation fra kravet om opholdstilladelse, som han ville være berettiget til på grundlag af standstillklausulen i artikel 13 i Associeringsrådet EØF-Tyrkiets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980 om udvikling af associeringen? 2) Såfremt Den Europæiske Unions Domstol besvarer dette spørgsmål bekræftende: Hvilke kvalitative krav skal der stilles til et »tvingende alment hensyn« for så vidt angår målsætningen om en effektiv styring af migrationsstrømme?</p>	Udlændinge- og Integrationsministeriet	GA	15.12.16
C-256/15	<p>Nemec</p> <p>1) Skal bestemmelsen i artikel 2, nr. 1), tredje afsnit, i direktiv 2000/35 fortolkes således, at en fysisk person – i en ordning, hvori der til vedkommende med henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet udstedes en tilladelse, som angiver den aktivitet, der er genstand for tilladelsen – ikke anses for en virksomhed, og at der således ikke foreligger en handelstransaktion som omhandlet i den nævnte bestemmelse i direktivet, såfremt den retlige transaktion, som den forsinkede betaling er afledt af, vedrører en aktivitet, som ikke er omfattet af tilladelsen? Såfremt det foregående spørgsmål besvares benægtende: 2) Skal bestemmelsen i artikel 2, nr. 1), tredje afsnit, i direktiv 2000/35 fortolkes</p>	Justitsministeriet	Dom	15.12.16

	således, at en fysisk person anses for en virksomhed, og at den retlige transaktion, som den forsinkede betaling er afledt af, således udgør en handelstransaktion som omhandlet i den nævnte bestemmelse, såfremt den konkrete retlige transaktion ikke henhører under vedkommendes registrerede aktivitet, men er udledt af en aktivitet, som i sin natur kan være en økonomisk aktivitet, og for hvilken en faktura er udstedt? 3) Er reglen om, at anvendelsen af morarenter afbrydes, når beløbet af påløbne ubetalte renter svarer til hovedstolsbeløbet (reglen ne ultra alterum tantum), i strid med bestemmelserne i direktiv 2000/35?			
C-558/15	Vieira Sagen vedrører: 1 – Er det i henhold til det fjerde motorkøretøjsforsikringsdirektiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF af 16.5.2000, som affattet ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/14/EF af 11.5.2005), navnlig betragtning 16a og artikel 4, i betragtning af denne artikels stk. 4, 5 og 8 i sin helhed (gennemført i portugisisk ret ved artikel 43 i lovdekret nr. 522/85 af 31.12., som affattet ved lovdekret nr. 72-A/2003 af 14.4.) muligt at sagsøge en repræsentant for et forsikringselskab, der ikke udøver virksomhed i det land, hvor der er indledt en retssag om erstatning i forbindelse med en trafikulykke på baggrund af den lovpligtige ansvarsforsikring for motorkøretøjer, der er indgået i et andet EU-land? 2 – Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende, afhænger denne mulighed for at sagsøge repræsentanten da af de nærmere betingelser for den repræsentationsbemyndigelse, der forbinder repræsentanten med forsikringsselskabet?	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Dom	15.12.16
C-646/15	Trustees of the P Panayi Accumulation & Maintenance Settlements 1) Er det foreneligt med etableringsfriheden, de frie kapitalbevægelser og den frie udveksling af tjenesteydelser, at en medlemsstat indfører og opretholder lovgivning såsom section 80 i Taxation of Chargeable Gains Act 1992, hvorefter der sker beskatning af urealiserede gevinster på værdien af aktiver i en trustfund, såfremt trustees i en trust på noget tidspunkt ophører med at have bopæl eller sædvanligt opholdssted i medlemsstaten? 2) Forudsat at en sådan beskatning begrænser udøvelsen af den relevante frihed, kan en sådan beskatning da begrundes i en afbalanceret fordeling af beskatningskompetencen, og er en sådan beskatning da forholdsmæssig, såfremt lovgivningen hverken giver trustees mulighed for at udskyde beskatningen eller at foretage afdragsvis betaling eller tager hensyn til et efterfølgende fald i værdien af trustens aktiver? Navnlig forelægges Domstolen følgende spørgsmål: 3) Er det i strid med nogle af de grundlæggende friheder, at en medlemsstat beskatter urealiserede kapitalgevinster på værdistigningen af aktiverne i en	Finanstilsynet	GA	21.12.16

	<p>trust på det tidspunkt, hvor flertallet af trustees ophører med at have bopæl eller sædvanligt opholdssted i medlemsstaten? 4) Kan den restriktion af den frie bevægelighed, der opstår ved denne exitbeskatning, begrundes i hensynet til at sikre en afbalanceret fordeling af beskatningskompetencen under omstændigheder, hvor det var muligt, at kapitalgevinster i form af realiserede gevinster stadig kunne beskattes, men kun såfremt bestemte omstændigheder opstod i fremtiden? 5) Skal forholdsmæssigheden bestemmes ud fra de faktiske omstændigheder i den enkelte sag? Er den restriktion, der opstår ved en sådan beskatning, navnlig forholdsmæssig under omstændigheder, hvor: a) lovgivningen ikke fastsætter en mulighed for at udskyde skattebetalingen eller for afdragsvis betaling, eller for at der kan tages hensyn til efterfølgende fald i værdien af trustens aktiver efter exit, b) men hvor, under de særlige omstændigheder ved den skatteansættelse, som er genstand for appel, aktiverne blev solgt, før skatten forfaldt, og de relevante aktiver ikke faldt i værdi mellem flytningen af trusten og salgsdatoen?</p>			
C-535/15	<p>Pinckernelle</p> <p>Skal REACH-forordningens artikel 5 fortolkes således, at stoffer, med forbehold af REACH-forordningens artikel 6, 7, 21 og 23, kun må eksporteres fra Unionens område, hvis de, i det omfang dette kræves, er blevet registreret i henhold til de relevante bestemmelser i REACH-forordningens afsnit II?</p>	Miljø- og Fødevarerministeriet	GA	21.12.16
Forenede sager C-508/15 og C-509/15	<p>Ucar m.fl.</p> <p>1. Skal artikel 7, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 fortolkes således, at betingelserne heri også er opfyldt, når [org. s. 2] det i en periode, der lå inden den periode på tre år, hvor et familiemedlem havde lovlig bopæl hos den tyrkiske arbejdstager, som havde tilknytning til det lovlige arbejdsmarked, forholdt sig således, at den hovedberettigede, efter at det pågældende familiemedlem havde fået tilladelse til at flytte sammen med ham, havde forladt det lovlige arbejdsmarked i medlemsstaten? 2. Skal artikel 7, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80 fortolkes således, at en forlængelse af en opholdstilladelse udgør en tilladelse til at flytte sammen med en tyrkisk arbejdstager, der har tilknytning til det lovlige arbejdsmarked, når det pågældende familiemedlem siden sin tilflytning, der var givet tilladelse til i denne bestemmelse, uafbrudt har boet sammen med den tyrkiske arbejdstager, men sidstnævnte person i mellemtiden havde forladt arbejdsmarkedet og først havde tilknytning til arbejdsmarkedet igen på det tidspunkt, hvor opholdstilladelsen blev forlænget?</p>	Udlændinge- og Integrationsministeriet	Dom	21.12.16
C-355/15	<p>Bietergemeinschaft Technische Gebäudebetreuung und Caverion Österreich</p> <p>1. Skal artikel 1, stk. 3, i direktiv 89/665/EØF om samordning af love og administrative bestemmelser</p>	Beskæftigelsesministeriet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Dom	21.12.16

	<p>vedrørende anvendelsen af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter, EFT L 395 af 30. december 1989, s. 33, som ændret ved direktiv 2007/66/EG om ændring af Rådets direktiv 89/665/EØF og 92/13/EØF for så vidt angår forbedring af effektiviteten af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige kontrakter, EUT L 335 af 20. december 2007, s. 31, (direktiv 89/665) på baggrund af principperne i Domstolens dom af 4. juli 2013 i sag C-100/12, Fastweb SpA, fortolkes således, at en tilbudsgiver, hvis bud retskraftigt er blevet udelukket af ordregiveren, [org. s. 2] og som derfor ikke er berørt tilbudsgiver i henhold til artikel 2a i direktiv 89/665, kan nægtes adgang til at klage over en tildelingsbeslutning (beslutning om indgåelse af en rammeaftale) og indgåelsen af en kontrakt (herunder den i henhold til direktivets artikel 2, stk. 7, krævede ydelse af skadeserstatning), selv om kun to tilbudsgivere har afgivet bud og buddet afgivet af den valgte tilbudsgiver, hvis bud er blevet antaget, ifølge den ikke-berørte tilbudsgivers anbringender ligeledes burde have været udelukket? Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende: 2. Skal artikel 1, stk. 3, i direktiv 89/66 på baggrund af principperne i Domstolens dom af 4. juli 2013 i sag C-100/12, Fastweb SpA, fortolkes således, at den ikke-berørte tilbudsgiver (i henhold til direktivets artikel 2a) da kun skal indrømmes adgang til at klage, a) såfremt det af klageprocedurens sagsakter klart fremgår, at den valgte tilbudsgivers bud ikke er lovligt? a) såfremt det af andre grunde fremgår, at den valgte tilbudsgivers bud ikke er lovligt?</p>			
C-272/15	<p>Swiss International Airlines</p> <p>1. Tilsidesætter Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 377/2013/EU af 24. april 2013 (herefter »afgørelsen«) det generelle ligebehandlingsprincip i EU, i det omfang den indfører et moratorium for så vidt angår de krav om returnering af emissionskvoter, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 (som ændret ved forskellige instrumenter, herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/101/EF af 19.11.2008) med hensyn til flyvninger mellem EØS-stater og næsten samtlige stater uden for EØS, men ikke udvider moratoriet til flyvninger mellem EØS-stater og Schweiz? 2. Såfremt spørgsmålet besvares bekræftede, hvilke retsmidler har en sagsøger som Swiss International Airlines AG, der har returneret emissionskvoter med hensyn til flyvninger, som fandt sted i løbet af 2012 mellem EØS-stater og Schweiz, da til rådighed til retablering af sagsøgers stilling til, hvad den ville have været, hvis ikke flyvninger mellem EØS-stater og Schweiz var blevet udelukket fra moratoriet? Herunder navnlig: a) Skal registret berigtiges således, at det afspejler det lavere antal kvoter, som en sådan</p>	Energistyrelsen	Dom	21.12.16

	<p>sagsøger ville have skullet returnere, såfremt flyvninger til eller fra Schweiz havde været omfattet af moratoriet? b) Hvad (om noget) skal den nationale kompetente myndighed og/eller den nationale domstol i givet fald foretage sig, for at de yderligere returnerede kvoter tilbageleveres til sådan en sagsøger? [Org. s. 2] c) Har en sagsøger ret til erstatning i henhold til artikel 340 TEUF fra Europa-Parlamentet og Rådet for noget lidt tab, der er lidt ved at returnere af yderligere kvoter som følge af afgørelsen? d) Har sagsøger ret til en anden form for afhjælpning og i givet fald hvilken?</p>			
C-258/14	<p>Florescu e.a.</p> <p>Sagen vedrører: 1. Kan et memorandum såsom Aftalememorandum mellem Det Europæiske Fællesskab og Rumænien af 23. juni 2009, offentliggjort i Monitorul Oficial al României den 1. juli 2009, nr. 455, anses for at være en retsakt, en beslutning, en meddelelse osv., som ifølge Domstolens praksis (dom af 3.2.1976, 59/75, Flavia Manghera, og af 20.3.1997, C-57/95, Frankrig mod Kommissionen) har juridisk værdi og kan fortolkes af Den Europæiske Unions Domstol? 2. I bekræftende fald, skal Aftalememorandum mellem Det Europæiske Fællesskab og Rumænien af 23. juni 2009, offentliggjort i Monitorul Oficial al României den 1. juli 2009, nr. 455, da fortolkes således, at Europa-Kommissionen – med henblik på at afbøde konsekvenserne af finanskrisen gennem reduktion af personaleomkostningerne – lovligt må pålægge vedtagelsen af en national lov, som fratager en person retten til bidragspligtig pension, der er optjent gennem mere end 30 år, og som er fastlagt lovligt og oppebåret inden lovens indførelse, fordi personen oppebærer løn for en anden aktivitet udøvet i kraft af en anden arbejdskontrakt end den, ifølge hvilken personen er pensioneret? 3. Skal Aftalememorandum mellem Det Europæiske Fællesskab og Rumænien af 23. juni 2009 fortolkes således, at Europa-Kommissionen – med henblik på at afbøde konsekvenserne af finanskrisen – lovligt må pålægge vedtagelsen af en national lov, hvorefter en person fuldstændigt og tidsbegrænset fratages retten til bidragspligtig pension, der er optjent gennem mere end 30 år, og som er fastlagt lovligt og oppebåret inden lovens indførelse, fordi personen oppebærer løn for en anden aktivitet udøvet i kraft af en anden arbejdskontrakt end den, ifølge hvilken personen er pensioneret? 4. Skal memorandummet in integrum, og især punkt 5, litra d), om omorganisering og forbedring af den offentlige forvaltnings effektivitet, fortolkes således, at Europa-Kommissionen – med henblik på at afbøde konsekvenserne af finanskrisen – lovligt har pålagt vedtagelsen af en national lov, hvorefter pensionerede offentlige funktionærer ikke må kumulere pension med løn? 5. Kan artikel 17, 20, 21 og 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, artikel 6 i traktaten om</p>	Udenrigsministeriet	GA	21.12.16

	<p>Den Europæiske Union (TEU), artikel 110 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), retssikkerhedsprincippet som fastlagt i EU-retten og Den Europæiske Unions Domstols praksis fortolkes således, at de er til hinder for en bestemmelse, såsom artikel 21, stk. 2, i lov nr. 554/2004, ifølge hvilken alene nationale retsafgørelser på forvaltningsrettens område kan genoptages i tilfælde af tilsidesættelse af princippet om EU-rettens forrang, hvorimod nationale retsafgørelser på andre områder (det civil-, straffe- og handelsretlige område) i tilfælde af tilsidesættelse af samme princip om EU-rettens forrang ikke kan genoptages? 6. Er artikel 6 TEU til hinder for en lovgivning i en medlemsstat, hvorefter udbetaling af pension til retsmedlemmer fastlagt på grundlag af deres indbetalinger gennem mere end 30 års ansættelse inden for retsvæsenet er betinget af ophøret af deres arbejdskontrakt som universitetslærer i jura? 7. Er artikel 6 TEU, artikel 17, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og Den Europæiske Unions Domstols praksis til hinder for bestemmelser, som fratager den berettigede retten til pension, selv om denne pension er fastlagt på grundlag af indbetalinger gennem mere end 30 år, mens retsmedlemmerne for deres aktivitet som universitetslærer særskilt har indbetalt og fortsat indbetaler til pension? 8. Er artikel 6 TEU, bestemmelserne i artikel 2, stk. 2, litra b), i direktiv 2000/78 om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse og Den Europæiske Unions Domstols praksis til hinder for en dom afsagt af forfatningsdomstolen i en medlemsstat, som – i forbindelse med vurdering af, om en lov er forenelig med forfatningen – fastslår, at alene personer udnævnt i kraft af et mandat har ret til at kumulere pension med løn, hvorimod denne ret ikke tilkendes retsmedlemmer, der således ikke må oppebære pension fastlagt på grundlag af individuelle indbetalinger gennem mere end 30 år, fordi de sidstnævnte har fortsat deres undervisningsaktivitet som universitetslærer i jura? 9. Er artikel 6 TEU og Den Europæiske Unions Domstols praksis til hinder for bestemmelser, hvorefter udbetaling af retsmedlemmernes pension fastlagt på grundlag af indbetalinger gennem mere end 30 år er tidsbegrænset betinget af ophøret som universitetslærer? 10. Er artikel 6 TEU og Den Europæiske Unions Domstols praksis til hinder for bestemmelser, som påvirker den rimelige balance mellem beskyttelse af personers ejendom og det almene hensyn, idet kun en bestemt kategori af personer tvinges til at miste retten til retsmedlemmernes pension, fordi de er ansat som universitetslærere?</p>			
C-201/15	<p>AGET Iraklis</p> <p>1) Er en national retsforordning som artikel 5, stk. 3, i lov nr. 1387/1983, hvorefter gennemførelsen af</p>	Beskæftigelsesministeriet Styrelsen for	Dom	21.12.16

	<p>kollektive afskedigelser i en virksomhed er betinget af en godkendelse fra en administrativ myndighed, som meddeles på grundlag af kriterier vedrørende a) forholdene på arbejdsmarkedet, b) virksomhedens situation og c) hensynet til den nationale økonomi, i overensstemmelse med særligt bestemmelserne i direktiv 98/59/EF og mere generelt med artikel 49 TEUF og 63 TEUF? 2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, er en national retsforskrift med det anførte indhold da i overensstemmelse med særligt bestemmelserne i direktiv 98/59/EF og mere generelt med artikel 49 TEUF og 63 TEUF, når der foreligger vægtige samfundsmæssige hensyn, såsom en alvorlig økonomisk krise og særdeles høj arbejdsløshed?</p>	Arbejdsmarked og Rekruttering		
Forenede sager C-154/15, C-307/15 og C-308/15	<p>Palacios Martínez m.fl.</p> <p>i) Er det foreneligt med princippet om, at urimelige kontraktvilkår ikke binder forbrugeren, således som anerkendt i artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler, når de genoprettende virkninger, der er afledt af, at et urimeligt vilkår om en minimumsrentesats i en lånekontrakt er blevet erklæret ugyldigt, ikketillægges tilbagevirkende kraft fra tidspunktet for indgåelsen af kontrakten, men fra en senere dato? ii) Er kriteriet om, at god tro hos de berørte parter kan være grundlag for en begrænsning af den tilbagevirkende kraft, der afledes af et urimeligt vilkår, et selvstændigt begreb i EU-retten, der skal fortolkes ensartet i alle medlemsstaterne? iii) Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende, hvilke forudsætninger skal da være opfyldt, for at det kan fastslås, at der foreligger god tro hos de berørte parter? iv) Er det under alle omstændigheder i overensstemmelse med god tro hos de berørte parter, når den erhvervsdrivende ved udarbejdelsen af kontrakten forårsagede den manglende gennemsigtighed, der var afgørende for, at vilkåret var urimeligt? v) Er risikoen for alvorlige forstyrrelser som grundlag for begrænsningen af den tilbagevirkende kraft, der afledes af et urimeligt vilkår, et selvstændigt begreb i EU-retten, der skal fortolkes ensartet? vi) Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende, hvilke kriterier skal der da tages hensyn til? vii) Skal risikoen for alvorlige forstyrrelser vurderes alene under hensyntagen til, at disse kan finde sted i forhold til den erhvervsdrivende, eller skal der også tages hensyn til det tab, som en forbruger lider ved en manglende fuld tilbagebetaling af de beløb, der er indbetalt i henhold til den nævnte minimumsrentesats?</p>	Justitsministeriet	Dom	21.12.16
C-119/15	<p>Biuro podróży Partner</p> <p>1. Kan anvendelse af vilkår i almindelige forretningsbetingelser, som indholdsmæssigt svarer til vilkår, som er erklæret ulovlige i en retskraftig dom, og som er optaget i registret over ulovlige vilkår i almindelige forretningsbetingelser, i lyset af artikel 6,</p>	Justitsministeriet	Dom	21.12.16

	<p>stk. 1, og artikel 7 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EUT L 95, s. 29), sammenholdt med artikel 1 og 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/22/EF af 23. april 2009 om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser (EUT L 110, s. 30), for så vidt angår en erhvervsdrivende, som ikke var part i den sag, der endte med optagelsen i registret over ulovlige vilkår i almindelige forretningsbetingelser, anses for en ulovlig handling, som i lyset af national ret udgør en praksis, der skader forbrugernes kollektive interesser, og som derfor berettiger til idømmelse af en bøde i en national forvaltningssag?</p>			
C-76/15	<p>Vervloet e.a.</p> <p>Sagen vedrører: 1. Skal artikel 2 og 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF af 30. maj 1994 om indskudsgarantiordninger, i påkommende tilfælde læst i sammenhæng med artikel 20 og 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og det almindelige lighedsprincip, fortolkes således, at: a) disse bestemmelser forpligter medlemsstaterne til at garantere andele i godkendte kooperative selskaber, der er aktive i finanssektoren, på samme måde som indskud? b) disse bestemmelser er til hinder for, at en medlemsstat pålægger den institution, der delvist står for garantien af de i direktivet omhandlede indskud, også med et beløb på indtil 100 000 EUR at garantere for værdien af andele i et godkendt kooperativt selskab, der er aktivt i finanssektoren, som tilhører andelshavere, der er fysiske personer? 2. Er Europa-Kommissionens afgørelse af 3. juli 2014 »om statsstøtte SA.33927 (12/C) (ex 11/NN) ydet af Belgien – Garantiordning til beskyttelse af individuelle andelshavere i finansielle kooperativer« forenelig med artikel 107 og 296 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, for så vidt som den kvalificerer den garantiordning, der er genstand for afgørelsen, som ny statsstøtte? 3. Såfremt det andet spørgsmål besvares benægtende, skal artikel 107 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde da fortolkes således, at en ordning med statsgaranti til andelshavere, der er fysiske personer, i godkendte kooperative selskaber, der er aktive i finanssektoren som omhandlet i artikel 36/24, stk. 1, første punktum, nr. 3, i wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (lov af 22.2.1998 om fastsættelse af statuten for den belgiske nationalbank), udgør ny statsstøtte, der havde skullet anmeldes til Europa-Kommissionen? 4. Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, er den nævnte afgørelse fra Europa-Kommissionen da forenelig med artikel 108, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, såfremt den fortolkes således, at det heri lægges til grund, at den i sagen omhandlede statsstøtte blev gennemført for den 3. marts 2011</p>	Finanstilsynet	Dom	21.12.16

	<p>eller den 1. april 2011 eller på en af disse datoer, eller omvendt, såfremt den fortolkes således, at det heri lægges til grund, at den i sagen omhandlede statsstøtte blev gennemført på en senere dato? 5. Skal artikel 108, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde fortolkes således, at det er en medlemsstat forbudt at vedtage en sådan foranstaltning som omhandlet i artikel 36/24, stk. 1, nr. 3, i lov af 22. februar 1998 om fastsættelse af statuten for den belgiske nationalbank, såfremt foranstaltningen gennemfører statsstøtte eller udgør statsstøtte, der allerede er gennemført, og denne statsstøtte endnu ikke er anmeldt til Europa-Kommissionen? 6. Skal artikel 108, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde fortolkes således, at det uden forudgående underretning af Europa-Kommissionen er en medlemsstat forbudt at vedtage en sådan foranstaltning som omhandlet i artikel 36/24, stk. 1, nr. 3, i loven af 22. februar 1998 om fastsættelse af statuten for den belgiske nationalbank, såfremt foranstaltningen udgør statsstøtte, der endnu ikke er gennemført?</p>			
C-51/15	<p>Remondis</p> <p>1) Udgør en aftale mellem to lokale myndigheder, på grundlag af hvilken de lokale myndigheder ved hjælp af vedtægter stifter et fælles konsortium med egen juridisk personlighed, som fremover selvstændigt skal varetage visse opgaver, som hidtil har påhvilet de deltagende lokale myndigheder, en »offentlig kontrakt« som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a), i Europa- Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (EUT L 134, s. 114), når denne overdragelse af opgaver vedrører tjenesteydelser som omhandlet i dette direktiv og sker mod betaling, når konsortiet udøver opgaver, som går ud over det, der tidligere påhvilede de deltagende lokale myndigheder, og når overdragelsen af opgaver ikke hører til »de to kontrakttyper«, som, skønt de er indgået af offentlige enheder, ifølge Domstolens retspraksis (senest: dom Piepenbrock, C-386/11, ECLI:EU:C:2013:385, præmis 33 ff.) dog ikke falder inden for anvendelsesområdet for de EU-retlige regler om offentlige kontrakter?</p>	<p>Miljø- og Fødevareministeriet Økonomi- og Indenrigsministeriet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen</p>	Dom	21.12.16
C-213/15 P	<p>Patrick Breyer mod Europa-Kommissionen (appel)</p> <p>Påstande: Den appellerede dom ophæves. Der træffes endelig afgørelse i sagen, og søgsmålet forkastes. Sagsøgeren i første instans tilpligtes at betale sagens omkostninger</p>	<p>Udenrigsministeriet Miljøstyrelsen</p>	GA	21.12.16
Forenede sager C-20/15 P og	<p>Autogrill España mod Kommissionen (appel)</p> <p>Påstande: Den appellerede dom ophæves. Sagen hjemvises til Den Europæiske Unions Ret. Afgørelsen</p>	Energistyrelsen	Dom	21.12.16

C-21/15 P	<p>om sagens omkostninger udsættes.</p> <p>Banco Santander og Santusa mod Kommissionen (appel) Påstande: Den appellerede dom ophæves. Sagen hjemvises til Den Europæiske Unions Ret. Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes</p>			
C-696/15 P	<p>Den Tjekkiske Republik mod Kommissionen (appel) Påstande: — Den appellerede dom ophæves. — Forordning nr. 885/2013 (1) og forordning nr. 886/2013 (2) annulleres i deres helhed. — Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger. Subsidiært: — Den appellerede dom ophæves. — Artikel 3, stk. 1, artikel 8 og artikel 9, stk. 1, litra a), i forordning nr. 885/2013 og artikel 5, stk. 1, artikel 9 og artikel 10, stk. 1 litra a), i forordning nr. 886/2013 annulleres. — Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.</p>	Udenrigsministeriet	GA	21.12.16
Forenede sager C-164/15 P og C-165/15 P	<p>Aer Lingus Ltd. mod Europa-Kommissionen (appel) Påstande: Dom afsagt af Retten (Niende Afdeling) den 5. februar 2015 i sag T-473/12, Aer Lingus mod Kommissionen, ophæves, for så vidt som Kommissionens afgørelse 2013/199/EU af 25. juli 2012 om statsstøttesag SA.29064 (11/C, ex 11/NN) Differentieret afgiftssats for flybilletter gennemført af Irland (1) derved blev annulleret, i det omfang afgørelsen pålagde tilbagesøgning af støtten fra støttemodtagerne med et beløb, som i 70. betragtning til afgørelsen blev fastsat til 8 EUR pr. passager. Påstanden om annullation af Kommissionens afgørelse 2013/199/EU af 25. juli 2012 om statsstøttesag SA.29064 (11/C, ex 11/NN) — Differentieret afgiftssats for flybilletter gennemført af Irland tages ikke til følge. Sagsøgeren i første instans tilpligtes at betale sagens omkostninger. Subsidiært: Sagen hjemvises til Retten til fornyet behandling. Afgørelsen om sagens omkostninger i første instans og under appelsagen udsættes.</p> <p>Ryanair Ltd. mod Europa-Kommissionen (appel) Påstande: Dom afsagt af Retten (Niende Afdeling) den 5. februar 2015 i sag T-500/12, Ryanair mod Kommissionen, ophæves, for så vidt Kommissionens afgørelse 2013/199/EU af 25. juli 2012 om statsstøttesag SA.29064 (11/C, ex 11/NN) - Differentieret afgiftssats for flybilletter gennemført af Irland (1) derved blev annulleret, i det omfang afgørelsen pålagde tilbagesøgning af støtten fra støttemodtagerne med et beløb, som i 70. betragtning til afgørelsen blev fastsat til 8 EUR pr. passager. Påstanden om annullation af Kommissionens afgørelse 2013/199/EU af 25. juli 2012 om statsstøttesag SA.29064 (11/C, ex 11/NN) —</p>	Udenrigsministeriet Erhvervsministeriet	Dom	21.12.16

	Differentieret afgiftssats for flybilletter gennemført af Irland tages ikke til følge. Sagsøgeren i første instans tilpligtes at betale sagens omkostninger. Subsidiært: Sagen hjemvises til Retten til fornyet behandling. Afgørelsen om sagens omkostninger i første instans og under appelsagen udsættes.			
C-524/14 P	Hansestadt Lübeck mod Europa-Kommissionen (appel) Påstande: Den appellerede dom ophæves. Søgsmålet i første instans afvises. Subsidiært: Det fastslås, at søgsmålet i første instans er uden genstand. Subsidiært: Det fastslås, at den del af det fjerde anbringende, som vedrører en tilsidesættelse af artikel 107, stk. 1, TEUF, i lyset af selektivitetskriteriet, er ubegrundet, og sagen hjemvises til Retten med hensyn til de andre dele af det fjerde anbringende og det første til tredje og det femte anbringende. Sagsøgeren i første instans tilpligtes at betale sagens omkostninger i forbindelse med sagen i første instans og appelsagen, subsidiært udsættes afgørelsen vedrørende omkostningerne i første instans og appelsagen i tilfælde af hjemvisning til Retten.	Erhvervsministeriet	Dom	21.12.16
C-654/15	Länsförsäkringar Spørgsmålene vedrører fortolkningen og anvendelsen af artikel 9, stk.1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 207/2009 af 26. februar 2009 om EF-varemærker i tilfælde, hvor tredjemand uden samtykke i [org. s. 9] forbindelse med erhvervmæssig virksomhed anvender et tegn som ligner et EF-varemærke. Spørgsmålene er som følger: 1. Har det nogen betydning for varemærkeindehaverens eneret, at han under perioden på fem år regnet fra registreringen, ikke har gjort reel brug af EFvaremærket i Unionen for varer eller tjenesteydelser, som er omfattet af registreringen? 2. Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, på hvilke betingelser og på hvilken måde påvirker dette forhold eneretten?	Patent- og Varemærkestyrelsen	Dom	21.12.16
C-618/15	Concurrence Skal artikel 5, nr. 3), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område fortolkes således, at en godkendt forhandler, der anser sig for krænket, i tilfælde af en påstået overtrædelse af forbud mod videresalg uden for et selektivt distributionsnet og via en markedsplads med onlinesalgstilbud på en række websteder, der drives i forskellige medlemsstater, har mulighed for at anlægge sag med henblik på at bringe det deraf følgende ulovlige forhold til ophør for retten i den stat, på hvis område det indhold, der er lagt ud på internettet, er eller har været tilgængeligt, eller stilles der krav om en anden tilknytning?	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Dom	21.12.16
C-539/15	Bowman 1. Skal artikel 21 i chartret om grundlæggende	Beskæftigelsesministeriet Moderniseringsstyrelsen	Dom	21.12.16

	rettigheder sammenholdt med artikel 2, stk. 1 og 2, samt artikel 6, stk. 1, i direktiv 2000/78/EF – også under hensyntagen til artikel 28 i chartret om grundlæggende rettigheder – fortolkes således, at a) en bestemmelse i en overenskomst, hvorefter perioden for oprykning i begyndelsen af karrieren er længere, og således vanskeliggør oprykning til næste løntrin, udgør en indirekte forskelsbehandling på grundlag af alder, b) og i bekræftende fald, at en sådan ordning især henset til den mindre erhvervs erfaring i begyndelsen af karrieren er forholdsmæssig og nødvendig?	sen		
C-104/16 P	<p>Front Polisario mod Rådet (appel)</p> <p>Påstande: — Rettens dom i sag T-512/12 ophæves. — Der træffes endelig afgørelse vedrørende de spørgsmål, som appelsagen vedrører, idet annullationssøgsmålet til prøvelse af den anfægtede retsakt, som er anlagt af Front Polisario («sagsøgeren»), afvises. — Sagsøgeren tilpligtes at betale de af Rådet afholdte omkostninger i første instans og i forbindelse med denne appel.</p>	Udenrigsministeriet	Dom	21.12.16